

ඇෆ්ගනිස්ථාන සංභාරයෙන් පසුව යුද්ධය වෙනස් නොවන බවට එක්සත් ජනපදය හා මහා බ්‍රිතාන්‍යය දිවිරහි

US, UK vow no change in war after Afghanistan massacre

බිල් වැන් ඕකන් විසිති
2012 මාර්තු 15

එක්සත් ජනපද ජනාධිපති බරක් ඔබාමා හා බ්‍රිතාන්‍ය අගමැති ඩේවිඩ් කැමරොන් 14දා ධවල මන්දිරයේ පැවති ඒකාබද්ධ මාධ්‍ය සමුද්‍රව යොදාගනිමින්, සති අන්තයේ කන්දහාර් ප්‍රාන්තයේදී සිවිල් වැසියන් 16 දෙනෙකු අමානුෂික ලෙස සාතනය කිරීම හමුවේ ඇෆ්ගනිස්ථාන යුද මූලෝපායේ වෙනසක් සිදු නොවන බව අවධාරනය කලහ.

සාතනයන් ආරෝපනය කර ඇත්තේ හමුදාවේ 38 හැවිරිදි හුදෙකලා මාන්ඩලික සැරයන් වරයෙකු වෙත ය. ඔහු සිය කඳවුරෙන් ඉවතට පැමිණ දොරක් දොරක් පාසා යමින් ගම්මානයේ ඇෆ්ගන් වරුන්ට වෙඩි තබා ඇත. මියගියවුන් බොහොමයක් ගෙවල්වල නිදාසිටි කාන්තාවන් හා ළමුන් ය.

“දැනටමත් අප සතුව ඇති සැලැස්මේ හදිසි හා ඉක්මන් වෙනස්කම්” සිදු නොවනු ඇතැයි ඔබාමා පැවසීය. මැයි මාසයේ විකාශයට පැවත්වීමට නියමිත නේටෝ සමුද්‍රවේ දී “සංක්‍රමනයක්” සඳහා වන අවසාන සැලැස්ම ඉදිරිපත් කරනු ඇතැයි ද ඒ අනුව ලබන වසරේදී එක්සත් ජනපද හා අනෙකුත් විදේශ හමුදා “උපකාරක ක්‍රියාවලියක්” වෙත මාරුවී 2014 අවසන් වන විට “ආරක්ෂාව සම්බන්ධ පූර්ණ වගකීම” ඇෆ්ගන් මිලිටරිය හා පොලිසිය වෙත පවරනු ඇතැයි ද ඔබාමා දැනුම් දුන්නේය.

“සාමයේ අර්ථයෙන් මෙම අදියරේදී දැනට අප සතුව ඇති සැලැස්මෙහි කිසිදු හදිසි අමතර වෙනස්කම් ඇතිකිරීමට යන බවක් මම අදහස් නොකරමි.” දශකයක් පැරණි එක්සත් ජනපදය මූලිකත්වය ගත් යුද්ධයේ “ප්‍රගතියක්” ඉල්ලා සිටින බව ද ඔබාමා පැවසීය.

සිය කථාවේදී කැමරොන්, හමුදා ඉවත් කිරීම කඩිනම් කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කල ඔබාමා දෝංකාරය නංවමින් වාඩිලැම “ඇඟට දැනෙන ප්‍රගතියක්” ඉල්ලා සිටින්නේ යයි පැවසීය.

ඔබාමා පාලනය විසින් ක්‍රියාවට නැගීමට නියමිත සැලැස්ම යටතේ මේ වසරේ සැප්තැම්බර් වන විට එක්සත් ජනපද හමුදාවෙන් හටයින් 23,000ක් පමණ ඉවත්කර ගැනීමෙන් පසුව තවත් 68,000ක් එහි රඳවා තැබෙනු ඇත. එය 2009 දෙසැම්බර් යුද්ධය කාලයේදී “වැඩිකරන” ලෙසට ඔබාමා කල නියෝගයට පෙර එහි සිටි හමුදාවන්ගේ ප්‍රමාණයට සමාන සංඛ්‍යාවකි.

කෙසේ වෙතත් මෙම වසරේ අග පටන් 2014 අවසානය තෙක් ඉවත්කර ගැනීමට යන හමුදා හට පිරිස් කොපමණ ද යන්න ගැන ඇඟවුමක් ඇත්තේ නැත. පකිස්ථාන දේශසීමාව

ආසන්නයේ නැගෙනහිර ඇෆ්ගනිස්ථානයෙහි නව ආක්‍රමනයකට සූදානම් වෙමින් සිටින එක්සත් ජනපද හමුදා අනදෙන නිලධාරීහු හමුදා ඉවත්කර ගැනීමේ අවසන් දින වකවානු අලුත් කිරීමට විරෝධය දක්වති.

එක්සත් ජනපදයේ මෙන්ම බ්‍රිතාන්‍යයේ ද සැලකිය යුතු බහුතරයක් යුද්ධය පවත්වාගෙන යාමට විරෝධය පලකරන බවත් එය සටන් කිරීමට තරම් වටිනා දෙයක් යයි විශ්වාස නොකරන බවත් පිලිගැනීමට ඔබාමාට බලකෙරුනි. මාර්තු 12-13 දිනවල රෝයිටර්/ඉප්සෝ විසින් සිදුකල මත විමසුමකට අනුව ඇමරිකානුවන්ගෙන් සියයට 61ක් එක්සත් ජනපද හමුදා ඉක්මනින් ම ඇෆ්ගනිස්ථානයෙන් ඉවත්කර ගැනීමට සහාය පල කලහ. “මක්නිසා ද යත් අප එහි දස වසරක් ගතකොට ඇති අතර මිනිසුන් හෙම්බත්ව සිටියි. මන් ද, යුද්ධයේ ප්‍රතිපල වශයෙන් තමන් ආදරය කලවුන් අහිමිවී ඇති අසල්වැසියන් හා මිතුරන් ගැන ඔවුන් දන්නා බැවිනි.” වොෂින්ටනය “2014දී සිය අරමුණු ලඟාකරගනු ඇතැයි” අවධාරනය කරමින් ඔබාමා එසේ පැවසීය.

වොෂින්ටනයේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ, ඇෆ්ගන් ආරක්ෂක හමුදා පුහුණු කිරීම හා උපදෙස් ලබාදීම ද “ක්‍රස්ත විරෝධී මෙහෙයුම්” ගෙනයාමේ ද කඩතුරාව යටතේ ඇෆ්ගනිස්ථානය තුළ ස්ථිර එක්සත් ජනපද යුද කඳවුරු සුරක්ෂිත කර ගැනීම හා ස්ථිරව ම එහි පැලපදියම්වීම ය. මරාදමන ලද ඇෆ්ගන්වරුන්ගේ මල සිරුරු මත මුත්‍රා කරන එක්සත් ජනපද මැරීන් හටයින්ගේ විඩියෝ පටයක් නිකුත් වීම, පසුගිය මාසයේ දී බග්දාද්හි එක්සත් ජනපද ගුවන් කඳවුරේ දී කොරානයේ පිටපත් ගිනි තැබීම හා කන්දහාර් ප්‍රාන්තයේ මෑතකම සිදුකල මිනිස් සාතනය දක්වා වන සිදුවීම් මාලාවක් හමුවේ, විදේශ මිලිටරි බලයන් එහි රැඳී සිටීම කෙරෙහි මහජන කෝපය උත්සන්න වී ඇති අතර එමගින් “ආරක්ෂක හවුල්කාරිත්වය” පිලිබඳ ගිවිසිතාව මුල්කරගෙන පැවැත්වෙන සාකච්ඡාවන්ට බාධා එල්ල වී තිබේ.

එක්සත් ජනපද-නේටෝ ආක්‍රමනිකයින්ගේ අත යට ඇෆ්ගන් ජනතාවට මුහුණපැමට සිදුව තිබෙන නින්දා අපහාස හා සිවිල් ජනතාවගේ ජීවිත හානි සමගින් යුද අපරාධ මාලාවක් පසුපස සිදුවූ මෑතම සාතනයන් හමුවේ, ඇෆ්ගන් ජනතාව තුළ වැඩෙමින් ඇති කෝපාග්නියේ රැල්ල විසින් වොෂින්ටනයෙන් ඇසෙන “ප්‍රගතිය” පිලිබඳ කථාන්තර මුසාවන් බවට පත්කර තිබේ.

13දා ජලාලාබාද්හි දහස් ගනන් සිසුහු විදිවලට පැමිණ “ඇමරිකාවට මරනය, ඔබාමාට මරනය” යනුවෙන් හඬනැගූහ.

ජලාලාබාද් සිට කාබුල් කරා වැටී තිබෙන ප්‍රධාන මහා මාර්ගය අවහිර කළ විරෝධතා කරුවෝ, විදේශ ආක්‍රමණිකයා හෙලා දකින හා 11දා ඝාතනයන්ට වෝදනා ලැබ සිටින සෙබලා ඇඟහනිස්ථානයේදී ප්‍රසිද්ධ නඩු විභාගයකට ඉදිරිපත් කළ යුතු බව සඳහන් බැනර් රැගෙන සිටියහ.

එදින ම ඇඟහනිස්ථානයේ සභාව කන්දහාර් ඝාතනයන්ට විරෝධය පල කරමින් එහි සුපුරුදු සැසිවාරයෙන් ඉවත්ව ගිය බව පෙනෙන්නට ඇඟහනිස්ථානයේ ප්‍රධානි ඒජන්සිය වාර්තා කලාය. ව්‍යවස්ථාදායක සහිතයින් යලි සැසියට පැමිණියේ ආක්‍රමණිකයාට එරෙහි කෝපාවිෂ්ඨ සටන් පාඨ හඬනගමිනි.

සෙනෙට් සභාවේ කථා නායක ආසේල් හාඩ් මොස්ලෙම්යාර් වාර්තාකරුවන් අමතමින් මෙසේ පැවසීය. “අපට ඇඟහනිස්ථානය තුළ විදේශ හමුදා අවශ්‍ය නැත. අප මුහුණ දෙන සියලු ගැටලු නිර්මාණය කලේ ඔවුන්ය. ඔවුන් ඉවත් වුව හොත් අසල්වැසි රටවල් අපට සැනසිල්ලේ සිටීමට ඉඩ දෙනු ඇත. අපගේ රටෙහි ප්‍රශ්න අපට ම විසඳා ගැනීමට පුලුවන.”

සිසුන් මෙන්ම ව්‍යවස්ථාදායක සහිතයෝ ද මරන පිලිබඳ වෝදනා ලැබ සිටින ඇමරිකානු සොල්දාදුවා ඇඟහනිස්ථාන අධිකරනයක් හමුවේ ප්‍රසිද්ධ නඩු විභාගයකට ඉදිරිපත් කළ යුතු බවට හඬනැගූහ.

කෙසේ වුව ද 14දා සවස පෙන්ටගන් නිලධාරියෙක් හෙලිදරව් කලේ සොල්දාදුවා “අධිකරන පූර්ව රැඳවුම් භාරයට” පත් කිරීම පිනිස මිලිටරි ගුවන් යානයක නංවා රටින් පිටකල බවයි. මෙම ක්‍රියාව ආක්‍රමණිකයාට එරෙහිව නව මහජන විරෝධයක් පැන නැංවීමට තුඩු දිය හැක.

මේ අතර සිය අවුරුදු දෙකේ සිට දොළහ දක්වා වයසේ පසුවූ ලමුන් අටදෙනෙක් ද භාර්යාව හා නෑනා ද මරා පිලිස්සීමේ ඝාතනයෙන් පන බේරුනු ඇඟහනිස්ථාන පසුගිය 11දා උදැසන ටයිම්ස් ඔෆ් ලංඩන් පුවත් පතට පැවසුවේ, වූදින සොල්දාදුවාට දඬුවම් නොකල හොත් තමන් ආක්‍රමණික හමුදාවන්ට විරුද්ධව සටන් කිරීම සඳහා තලිබාන් සංවිධානයට බැඳෙන බවයි.

35 හැවිරිදි මොහමඩ් වසීර් අගා, සොල්දාදුවා ඇඟහනිස්ථාන අධිකරනය හමුවට පැමිණවීමට තමන්ට අවශ්‍ය බව පැවසීය. “ඔහු කල දේ ම ඔහුට ද කිරීමට මට අවශ්‍යය. මියගියවුන් පිලිස්සුනු ආකාරයට ම ඔහු ද පුලුස්සා දැමිය යුතුය. මගේ ලමුන් කල පාපය කුමක් ද?”

ඝාතනය සිදුකල සැනෙන් ම කෝපයට පත් දහසකට වැඩි පිරිසක් ගමට එක් රොක්වී අසල පිහිටි එක්සත් ජනපද මිලිටරි කඳවුරට කඩාපැනීමට උත්සාහ කල අවස්ථාවේ වැඩිහිටියන් ඔවුන් වැලැක්වූ ආකාරය වසීර් සිහිපත් කලේය.

“මට දැන්ම ම ඇමරිකානුවන් ඇඟහනිස්ථානයෙන් පිට කිරීමට අවශ්‍යයි. ඔවුන් ගොඩනැගූ කිසිවක් නැත. එහෙත් ඔවුන් නිවාස හා දේශප්‍රේමී මිනිස්සු විනාශ කලහ.”

ඝාතනය, මරන සිදුකල බවට පාපොච්චාරනය කල හුදෙකලා මාන්ඩලික සැරයන් වරයෙකුගේ ක්‍රියාවක් බව

එක්සත් ජනපද මිලිටරි නායකයින් ආරම්භයේ පටන් ම අවධාරනය කල ද ඇඟහනිස්ථාන වාසීන්ගේ තොරතුරුවලට අනුව ඝාතනයට එක්සත් ජනපද සෙබලුන් දෙදෙනෙකු හෝ ඊටත් වැඩි ගනනක් සම්බන්ධ වී ඇත.

ජනාධිපතිගේ සිට පහලට ඇමරිකානු නිලධාරීන් ඝාතනය පිලිපැනීමක් බව පෙන්නුම් කිරීමට උත්සාහ කරමින් එය “රටක් ලෙස අප” නියෝජනය කරන්නේ නැති බව පැවසුව ද ඇඟහනිස්ථානයෙන් පලවන ප්‍රතිචාර, මෙම රුදුරු ඝාතන තබනු ලබන්නේ, දස දහස් ගනනක් සිවිල් වැසියන් මරා හෙලු විශේෂ කාර්ය බලකායන්ගේ නිමක් නැති රාත්‍රී වැටලීම් හා බෝම්බ දැමීම් ද අනෙකුත් මෙහෙයුම් ද සහිත සන්දර්භයක ය.

රාජ්‍ය නායකයින් දෙපල වොෂින්ටනයේ දී හමුවන අතර වාරයේ එක්සත් ජනපද ආරක්ෂක ලේකම් ලියොන් පැනෙට්ටා, ඇඟහනිස්ථානයේ එක්සත් ජනපද හමුදාවක් ස්ථිර වශයෙන් පැලපදියම් කිරීම පිලිබඳව කර්සායි තත්ත්වය සමග කෙරෙන සාකච්ඡා සවිමත් කිරීමේ උත්සාහයක නිරත වීම පිනිස ආතති සහගත සංචාරයක් සඳහා එරටට පැමිණියේය.

ඇඟහනිස්ථානයේ වැඩි වර්ධනය කල තත්වය පිලිබඳව ඔබ්බාගේ හා කැමරොන්ගේ ප්‍රකාශ මුසාවන් බවට පත් කරමින් පැනෙට්ටාගේ සංචාරය, ආරම්භයේ පටන් ම වටලනු ලැබූ තත්වයක් යටතේ කෙරුනු බවක් පෙනී ගියේය. ඔහුගේ ගුවන් යානය හෙල්මන්ඩ් ප්‍රාන්තයේ කැම්ප් බැස්ටියන් වෙත ගොඩ බස්වනවාත් සමග කලින් ඇඟහනිස්ථාන සෙබලෙකුගෙන් පැහැරගන්නා ලද ට්‍රැක් රථයක් ධාවන පථයට කඩා වැදී ආරක්ෂක ලේකම්ගේ ගුවන් යානය ගමන්කල දිසාවට වේගයෙන් ධාවනය කරමින් තිබිය දී කානුවකට වැටීමෙන් පුපුරා ගිනි ගත්තේය. මෙහිදී නේටෝ හටයෙක් ට්‍රැක් රථයේ ගැටුනි. මෙම සිදුවීම පෙනී ගියේ බෝම්බ ප්‍රහාරයක් සඳහා දැරූ උත්සාහයක් ලෙස ය. පෙන්ටගනයේ නිලධාරීහු, ට්‍රැක් රථය පැනෙට්ටාගේ ගුවන් යානයට සමීප වූයේ අඩි 300ක තරම් දුරකින් පමණක් බවත්, ඔහු කිසිවිටෙකත් අනතුරකට මුහුණ නොපෑ බවත් පවසමින් මේ සිද්ධීන් පිලිබඳව සන්සුන් ලීලාවකින් පෙනී සිටීමට උත්සාහ දැරූහ.

හෙල්මන්ඩ්හි එක්සත් ජනපද මැරීන් හටයින් සමග පැනෙට්ටා පැවැත්වූ රැස්වීම ද පෙන්නුම් කලේ එක්සත් ජනපද වාඩ්ලෑම් මුහුණ දී සිටින පැතිරෙමින් ඇති අර්බුදයයි. ආරක්ෂක ලේකම්ගේ කතාවට සවන් දීමට රැස්ව සිටි සිය ගනනක් මැරීන් සෙබලුන්ට සිය ප්‍රහාරක රයිෆල් තුවක්කු හා අනෙකුත් අවි ද රැගෙන කුඩාරමෙන් ඉවත්වන ලෙසට හිටි හැටියේ පෙර නොවූ විරූ අතක් ලැබුනි.

ඇඟහනිස්ථාන රැකඩ තත්ත්වයේ ආරක්ෂක හමුදා සාමාජිකයින්ට එවන් රැස්වීම්වලට අවි රැගෙන යාම සාමාන්‍යයෙන් තහනම් ය. පසුගිය පස් වසර තුළ අඩු තරමින් එක්සත් ජනපද හා අනෙකුත් නේටෝ සෙබලු 75ක් වත් ඇඟහනිස්ථාන හටයින් හා පොලිසිය විසින් ඝාතනය කර ඇත.